

پیاده راه؛ محرک توسعه شهری

مریم نجفی، رویا برزگر، سحر عابد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیاده راه؛

محرک توسعه شهری

تالیف:

مریم نجفی

رویا برزگر

سحر عابد

ویراستار:

بهروز نوید

انتشارات موجک

سرشناسه: نجفی، مریم، ۱۳۶۹ -

عنوان و نام پدیدآور: پیاده راه؛ محرک توسعه شهری/تالیف مریم نجفی، رویا برزگر، سحر عابد؛ ویراستار بهروز نوید.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۳۰ ص.: جدول، مصور.

شابک: ۱-۲۷۰-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۵۲۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۱۹ - ۱۳۰.

موضوع: پیاده‌روها

Sidewalks: موضوع

موضوع: پیاده‌روها -- طرح و ساختمان

Sidewalks -- Design and construction: موضوع

موضوع: شهرسازی -- طرح و برنامه‌ریزی

City planning -- Design: موضوع

شناسه افزوده: برزگر، رویا، ۱۳۶۴-

شناسه افزوده: عابد، سحر، ۱۳۶۳-

شناسه افزوده: نوید، بهروز، ۱۳۶۳-، ویراستار

رده بندی کنگره: TE۲۸۰

رده بندی دیویی: ۶۲۵/۸۸

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۵۴۸۶۲

انتشارات موجک

واتساپ: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۲۱۸۱۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت: www.mojak.ir

عنوان: پیاده راه؛ محرک توسعه شهری

تالیف: مریم نجفی، رویا برزگر، سحر عابد

ویراستار: بهروز نوید

طراح جلد: بهروز نوید

مشخصات ظاهری: ۱۳۰ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: بهار ۱۴۰۰، تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۲۰۰۰۰ ریال، شابک: ۱-۲۷۰-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و

تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکپی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون

حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	پیش گفتار.....
۳	فصل اول: مفاهیم توسعه.....
۳	۱-۱ مقدمه.....
۴	۲-۱ تعاریف اصطلاحات.....
۴	۱-۲-۱ خیابان دوستدار پیاده روی.....
۵	۲-۲-۱ پیاده رو.....
۵	۳-۲-۱ پیاده مدار کردن.....
۶	۴-۲-۱ کیفیت محیط شهری.....
۷	۵-۲-۱ حمل و نقل مناسب.....
۷	۶-۲-۱ کاربری های مختلط.....
۸	۳-۱ قابلیت پیاده مداری.....
۹	۴-۱ فضای شهری.....
۱۱	۵-۱ خیابان به عنوان مهمترین بخش فضای شهری.....
۱۲	۶-۱ کیفیت محیط شهری.....
۱۸	۷-۱ نو شهر گرایی و نظریه ی شهر هوشمند و پیاده مدار.....
۱۸	۸-۱ حمل و نقل مناسب.....
۱۹	۹-۱ کاربری های مختلط.....
۲۰	۱۰-۱ شهر فشرده، شهر پیاده مدار.....

- ۱۱-۱ عابر پیاده ۲۲
- ۱۲-۱ جنبش پیاده‌راه سازی ۲۲
- ۱۳-۱ جنبش شهر سالم و توجه به عابر پیاده ۲۴
- ۱۴-۱ رویکرد CPTED و نقش آن در افزایش پیاده‌روی ۲۴
- ۱۵-۱ مفهوم پیاده رو و پیاده راه شهری ۲۵
- ۱۶-۱ معبر پیاده ۲۹
- ۱۷-۱ نیازهای معبر پیاده ۳۱
- ۱۸-۱ ویژگی‌ها و نیازهای اصلی عابران پیاده ۳۲
- ۱-۱۸-۱ ویژگی‌های فیزیکی (مادی) ۳۲
- ۲-۱۸-۱ نیازهای روانی (معنوی) ۳۳
- ۱۹-۱ توجه به پیاده روی و پیاده راه‌ها در قرن بیست و یکم ۳۳
- ۲۰-۱ پیاده‌مداری و حمل و نقل عمومی ۳۶
- ۲۱-۱ جنبش نو شهرگرایی در برنامه ریزی محله‌های شهری ۳۷
- ۲۲-۱ پیاده‌مداری ۳۸
- ۲۳-۱ سرزندگی ۳۹
- ۲۴-۱ انعطاف ۴۲
- ۲۵-۱ ایمنی و امنیت ۴۲
- ۲۶-۱ پیوستگی و انسجام شبکه ۴۴
- ۲۷-۱ دسترسی ۴۴
- ۲۸-۱ کاربری زمین و اهمیت کاربری‌های مختلط ۴۴
- ۲۹-۱ سلامتی عمومی و آموزش ۴۵
- ۳۰-۱ مقیاس عابر پیاده ۴۵
- ۳۱-۱ دسترسی پذیری و نفوذ پذیری ۴۷
- ۳۲-۱ توسعه کاربری‌های مختلط ۴۸
- ۳۳-۱ ویژگی‌های فضاهای پیاده محور ۴۸

۳۴-۱ نظریه پردازان مرتبط با پیاده مداری و فضای شهری ۵۵

فصل دوم: بررسی تجارب جهانی ۶۳

۱-۲ مقدمه ۶۳

۲-۲ انگلستان ۶۴

۳-۲ دانمارک ۶۶

۴-۲ اسپانیا ۷۱

۵-۲ رمبلا ۷۴

۶-۲ استانبول ترکیه ۷۷

۷-۲ آلمان ۷۹

۸-۲ هندوستان ۸۲

۹-۲ پیاده راه در اسناد شهری ۸۳

۱-۹-۲ طرح جامع شهرهای پاریس و مینیاپولیس ۸۳

۲-۹-۲ تجربه فرانسه ۸۳

۳-۹-۲ بزرگراه مخصوص عابرین پیاده در میشیگان ۸۶

۴-۹-۲ معرفی طرح جامع پیاده شهر مینیاپولیس ۸۷

۱۰-۲ سایر نمونه‌ها ۹۰

فصل سوم: تجارب داخلی ۹۷

۱-۳ مقدمه ۹۷

۲-۳ شهر اصفهان ۹۸

۱-۲-۳ معرفی محدوده مورد مطالعه ۹۸

۳-۳ شیراز ۱۰۱

۱-۳-۳ منطقه عقیف آباد ۱۰۱

۴-۳ شهر مشهد ۱۰۲

- ۱-۴-۳ طرح امکان‌سنجی پیاده‌مداری در مشهد ۱۰۲
- ۵-۳ تبریز ۱۰۵
- ۱-۵-۳ پیاده‌راه تربیت تبریز ۱۰۵
- ۶-۳ محور پیاده‌استاد شهریار ۱۰۶
- ۷-۳ تهران ۱۰۸
- ۱-۷-۳ محور پیاده‌کوچه مروی تهران ۱۰۸
- ۲-۷-۳ پیاده‌راه خیابن صف (باغ سپهسالار) ۱۰۹
- ۸-۳ جمع‌بندی فصول ۲ و ۳ (تجارب داخلی و خارجی) ۱۱۴

منابع ۱۱۹

منابع فارسی ۱۱۹

منابع انگلیسی ۱۲۵

پیش‌گفتار

تغییرات و تحولات شهری دهه‌های پنجاه و شصت در نتیجه جابه‌جایی جمعیت در شهرهای کشور به ویژه کلان‌شهرها باعث بروز مسائل و مشکلات عدیده‌ای چون بروز پدیده فقر شهری و بد مسکنی در نواحی بافت فرسوده داشته است و تخلیه این بافت‌ها و تنزل کیفیت زندگی در این مناطق را باعث شده است و بافت‌های کهن و میانی شهرهای ما امروزه شامل بافت‌های ناکارآمد و یا در حال گذار به حالت فرسودگی می‌باشند که حیات شهرها را با بحران مواجه کرده است. این بافت‌ها اگر چه اکنون در روند توسعه درون‌زای محلات به عنوان معضل شناخته می‌شوند، اما با استفاده از مفهوم توسعه‌ی درونی و میان‌افزا به نوعی فرصت تبدیل می‌شوند. این بافت‌ها می‌توانند روح توسعه‌های جدید را به مراکز شهرها وارد نموده و در توسعه درون‌زای محلات شهری نقش مؤثری داشته باشند. توسعه‌ی درونی در بطن محلات شهری، فرصت‌های توسعه خلق می‌کند و می‌تواند به عنوان محرک رشد این محلات عمل نماید، توجه به این امر به خصوص در کشور ما که همواره مسئله بافت‌های فرسوده شهری به عنوان، معضلی غیرقابل حل تلقی می‌شود، بسیار مهم است. امروزه کاربرد پیاده‌راه‌ها به ویژه در حفاظت از بافت‌های کهن شهری، جایگاه خود را در مباحث شهرسازی یافته و به عنوان ابزاری مفید در جهت حفظ فضاهای بافت شهری کهن و آشتی آن با فضاهای مدرن شهری و ساکنان آن استفاده می‌شود. فضایی که فرد در آن آزادانه بدون خطر تصادف با وسایل نقلیه حرکت می‌کند، مخصوص پیادگان است و برای ایجاد پیاده روی آسان، ضمن حفظ بافت تاریخی شهری خلق شده‌اند. توجه به عابران پیاده به عنوان عامل حیات بخش فضاهای شهری در طراحی این فضاها و مانعی بر موقوف شدن شان ویژگی مشترک پیاده‌راه‌ها است. این کتاب با بررسی مفاهیم مربوطه و شناسایی دیدگاه‌ها و نظریات متخصصان در این امر، فضای عابر پیاده و عرصه‌های جمعی به عنوان فضاهای تاثیرگذار در شهر معرفی گشته و با این دیدگاه، پیاده‌روها نیز به عنوان یکی از عوامل تاثیرگذار، مورد واکاوی قرار گرفته است؛ بدین

ترتیب با بررسی مفهوم پیاده مداری و پیشینه آن، کیفیت‌ها و معیارهای ارزیابی خیابان‌های پیاده مدار در فضای شهری و خیابان‌ها شناسایی شده و در نهایت به ارائه تجارب موفق داخلی و خارجی پرداخته شده است.

تغییرات و تحولات شهری دهه‌های پنجاه و شصت در نتیجه جابه‌جایی جمعیت در شهرهای کشور به ویژه کلان شهرها باعث بروز مسائل و مشکلات عدیده‌ای چون بروز پدیده فقر شهری و بد مسکنی در نواحی بافت فرسوده داشته است و تخلیه این بافت‌ها و تنزل کیفیت زندگی در این مناطق را باعث شده است. توسعه‌ی درونی در بطن محلات شهری، فرصت‌های توسعه خلق می‌کند و می‌تواند به عنوان محرک رشد این محلات عمل نماید، توجه به این امر به خصوص در کشور ما که همواره مسئله بافت‌های فرسوده شهری به عنوان، معضلی غیرقابل حل تلقی می‌شود، بسیار مهم است. امروزه کاربرد پیاده راه‌ها به ویژه در حفاظت از بافت‌های کهن شهری، جایگاه خود را در مباحث شهرسازی یافته و به عنوان ابزاری مفید در جهت حفظ فضاهای بافت شهری کهن و آشتی آن با فضاهای مدرن شهری و ساکنان آن استفاده می‌شود. فضایی که فرد در آن آزادانه بدون خطر تصادف با وسایل نقلیه حرکت می‌کند، مخصوص پیادگان است و برای ایجاد پیاده روی آسان، ضمن حفظ بافت تاریخی شهری خلق شده‌اند. توجه به عابران پیاده به عنوان عامل حیات بخش فضاهای شهری در طراحی این فضاها و مانعی بر متروک شدن شان ویژگی مشترک پیاده راه‌ها است. این کتاب با بررسی مفاهیم مربوطه و شناسایی دیدگاه‌ها و نظریات متخصصان در این امر، فضای عابر پیاده و عرصه‌های جمعی به عنوان فضاهای تاثیر گذار در شهر معرفی گشته و با این دیدگاه، پیاده روها نیز به عنوان یکی از عوامل تاثیر گذار، مورد واکاوی قرار گرفته است؛ بدین ترتیب با بررسی مفهوم پیاده مداری و پیشینه آن، کیفیت‌ها و معیارهای ارزیابی خیابان‌های دوستدار پیاده در فضای شهری و خیابان‌ها شناسایی شده است.

